Fra Det Kgl. Biblioteks tekstportal (tekster.kb.dk)

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: ”Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret”, i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F.J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 286. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg10-shoot-idm140342679284096/facsimile.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

S. 191. *Médisance*, fr. Bagtalelse. – *Gradus ad Parnassum*. Egl. Titlen paa en Lærebog i latinsk Versifikation. Gradus betyder *Stie*, Stige. – *daarligt*, taabeligt. – *Tyrken* omtales kun i den ældste Version af Gert Westphaler (5-Akt Stykket), IV, 10. – *holtes for en lærd Mand etc.*, Holbergs Ironi; i Komedien er ingen imponeret af G.W.'s Viden. – *Arcanum*, hemmeligt Lægemiddel. – *en eeneste Bog*, som f. Eks. Erasmus' Adagia, der svarer til vore Dages Bevingede Ord. – *Mestermanden*, Bødlen. – *compendieuse*, korte og nemme.

S. 192. *giorde en Hoved-Erindring til*, opfordrede kraftigt. – *Annotationer*, Anmærkninger. – *Mirweis*, Afganistans Befrier (død 1715). Forveksles vist med Sønnen Myrr-Maghmud, Persiens Erobrer. – *Schirwan*, persisk Omraade i Østkaukasus, som 1723–24 blev besat af Tyrkerne.

S. 193. *Judæos etc.* Naar du fordømmer Jøder og Tyrker, fordømmer du dem oftest for de Kaar og de Omgivelser de fødes i. – *Jeg haver ... viset*, ofr. S. 183. – *Temperament*, Maadehold. – *conciliere*, forbinde. – *Oeconomie*, egl. Husbestyrelse; Styrelse.

S. 194. *characteres indelebiles*, gr. lat. uudslettelige Mærker. – *Uheld*, Vanskæbne.

S. 195. *Caligula* (12–41), rom. Kejser. – *Characterer*, Bogstaver. – *Consideration*, Betænkning. – *Tillotson*, John (1630–94), eng. Ærkebiskop. Forfatterskabet forelaa i det væsentlige samlet i The Works of T., London 1728, I-III, Folio. – *Plato siger*, formodentlig i Begyndelsen af Kritias (106B). – *arbitraire*, vilkaarlig.

S. 196. *u-overvindelig*, uundgaaelig. – *extenderer*, udvider. – *Cholericus*, lat. Koleriker; hidsigt og varmblodigt Temperament. – *Complexion*, Natur. – *Poenitentze*, Bod. – *Raserie*, Vildelse, Forrykthed. – *henrykkes*, rykkes bort. – *Superieur*, Overordnet.

S. 197. *moraliserede*, oplyste. – *Pyrrhonismus*, Se Note til S. 66. – *ingen Salighed etc.*, antagelig efter Apostlenes Gerninger 4, 12. – *hvo som ikke troer etc.*, Markus 16, 16. – *conservere*, bevare.

S. 198. *Værer barmhiertige etc.*, Lukas 6, 36. – *Alexandri Sverd*. Aleksander den Store løste den gordiske Knude ved at hugge den over.

S. 199. *Non etc.* Den Vantro mener, naar han ser Verden tynget af saa mange Laster og Onder, at Gud ingen Omsorg har for Menneskene. – *en habile Philosophus*, dvs. Bayle. – *Uheld*, Ulykker. – *af ... Magis*, Magere, Persernes Vise og Præster. – *Manichæerne*, Se Note til S. 184. – *opkaaget*, genoptaget.

S. 200. *Alfonsus* d. 10., Konge af Castilien 1252–82. Fra Bayle, Dictionnaire, Art. Castille (Alphonse), Note H. – *daarlig*, taabeligt. – *recommenderes*, gør sig fortjent.

S. 201. *besværge*, besvære.